

Міжшкільний навчально-виробничий комбінат – дієвий засіб впровадження концепції профільного навчання в старшій школі

Сьогодні ми обговорюємо державний стандарт базової і повної середньої освіти та концепцію профільного навчання в старшій школі. Хочу висловити свої пропозиції по цих дуже важливих міркуваннях.

1. Якщо представлений до обговорення проект Державного стандарту буде прийнято без змін, ми і далі продовжуватимемо здобувати однобічну освіту: філософську. Бо ще в середні віки математику і фізику називали натуральною філософією, а література, історія – це також філософія. Наш народ – Діоген, який живе в бочці. Ми тільки філософствуємо. Наші автомобілі, трактори, комп'ютери та інша техніка не конкурентно спроможні на світовому ринку. Ми кожного року з великими труднощами переживаємо люті зими (то газу немає, то вугілля, то не працюють старі опалювальні системи, то ще що...), але ми вперто продовжуємо вчити молоде покоління тільки мати уявлення про навколишній світ, а не жити в ньому, змінювати нього на краще

І в проекті на таку важливу галузь, як „Технології”, яка, як записано в документі, формує технічно, технологічного і комп'ютерно освічену людину, забезпечує її підготовку до трудової діяльності в умовах сучасного високотехнологічного суспільства відводиться тільки 6% навчального часу.

І хоч новий навчальний рік проголошено, як рік рішучого переходу до профілізації старшої школи у нас в районі цей крок виявляється дуже обережним і нерішучим. Відчувається що це питання заговорять.

Сьогодні ми відчуваємо на собі як відбувається модернізація української школи досить стрімко і планомірно. Заміна системи оцінювання і терміну навчання в загальноосвітніх навчальних закладах логічно продовжилась в оновленій змістом молодшій школі. 2003 – 2004 навчальний рік у відповідності до Національної доктрини розвитку освіти закладено нові підходи до організації освіти в старшій школі. Вона має функціонувати як профільна. Одним з профілів навчання у відповідності до Типового навчального плану являється технологічний профіль

навчання. Всі, хто працює і спілкується з дітьми, знає що більші частини з них хочеться щось робити своїми руками. „Творчість не проходить до дитини з якогось натхнення, творчості треба вчити”, - писав видатний педагог Василь Сухомлинський, рік якого буде відзначатись у 2003-2004 році. Школи України не навчають дітей технічної творчості, так само, як вищі і інші навчальні заклади

2. В контексті цього зростає роль міжшкільних навчально-виробничих комбінатів, як носіїв технологічного профілю навчання та вивчення спецкурсів. На його базі можна організувати профільні групи по вивченню спецкурсів для учнів, які навчаються по фізико-математичному, суспільно-гуманітарному, філологічному, художньо-естетичному та природничому профілю, які забезпечать допрофесійну підготовку, дієву професійну орієнтацію. З 2003 – 2004 року обов’язковий предмет – основи економіки. Чи є приклади? Хто читає? А ті учні які навчатимуться за технологічним профілем навчання матимуть можливість отримати професійну освіту з обраного профілю навчання і вже конкретну професійну підготовку.

Хочу підкреслити важливість такого предмету як креслення. Адже кожен майбутній студент, не говорячи про учня, повинен вміти креслити.

Проект концепції профільного навчання в старшій школі дає тлумачення завдань які повинен вирішувати міжшкільний навчально-виробничий комбінат – здійснює трудову, профільну, професійну, підприємницьку підготовку учнівської молоді поряд з отриманням загальноосвітньої підготовки в закладах освіти.

Сьогодні назріло, перезріло питання створення навчально-виховних комплексів (НВК) – це заклад, в якому організація профільного навчання передбачає об’єднання ресурсів школи, МНВК, позашкільних закладів. Для координації дій по профільній підготовці у відділах освіти районів повинна бути відповідальна особа, яка б взяла на себе функції координатора спільної роботи шкіл, МНВК, позашкільних закладів, професійних навчальних закладів різних рівнів. Таким чином для забезпечення профільності навчання буде охоплено таку сукупність предметів: базові загальноосвітні – в школі, профільні – в МНВК або школі, та курси за вибором на базі МНВК, позашкільних навчальних закладів, спеціалізованих шкіл.

За нас конкретніше:

Степанівський міжшкільний навчально-виробничий комбінат, з метою підвищення ефективності профільного навчання запроваджує ряд інноваційних технологій навчання.

В комбінаті впроваджується ступенева професійна підготовка, тобто, після навчання в МНВК учні можуть продовжити навчання у ПТНЗ вищих рівнів та вищих навчальних закладах, про що укладені з ними відповідні угоди.

В комбінаті здійснюється перепідготовка незайнятого населення за методиками професійного навчання з модульної системи Міжнародної організації праці “Модулі трудових навичок” в умовах сучасного ринку праці.

Цю ж методику навчання ми адаптуємо і для навчання учнів (журнал “Трудова підготовка в закладах освіти №2 за 2002 рік). У малокомплектних школах модульна система навчання – ефективний засіб профілізації школи. Адже по своїй суті модульна система навчання передбачає навчання учня по індивідуальній програмі.

З цього навчального року в нашому МНВК почали запроваджувати навчання учнів в умовах роботи імітаційних навчально-тренувальних фірм.

Чим це обумовлено? Одним із основних завдань МНВК, визначених концепцією профільного навчання в старшій школі, є здійснення підприємницької підготовки учнівської молоді та адаптацію її в умовах ринкової економіки.

Аналіз економічної ситуації в Україні із врахуванням світового досвіду засвідчує, що оздоровлення економіки і відновлення виробництва можна очікувати за рахунок збільшення кількості малих і середніх фірм. Однак успішна реалізація цієї позиції настійно вимагає переходу до нових методів і технологій навчання.

Навчання у рамках імітаційних навчально-тренувальних фірм усуває розрив між теорією і практикою, так як навчання проводиться на конкретних робочих місцях, які моделюють діяльність справжніх комерційних фірм. Учні освоюють конкретні робочі місця у процесі навчання.

Досвід запровадження навчання професії в умовах НТФ запозичений в Німеччині і нині запроваджується в Україні при підготовці молодших спеціалістів.

Але для МНВК, які ввели профільну або ж професійну підготовку по комерційним професіям – він теж доречний, і ми перейшли в Україні.

Як виявилось, наш комбінат запровадив методику навчання в умовах навчально тренували фірм і сьогодні співпрацюємо з ПТНЗ в різних регіонах України.

Так буде забезпечена постійна практика, зв'язок із школами і допомога школі в оформленні навчальних матеріалів. Робота вчителя й учнів має тривати 12 годин.

Окремо хочу звернути увагу на комп'ютерну підготовку наших учнів та вчителів, використання комп'ютерних технологій навчання, якщо в школі є хоча б один сучасний комп'ютер, на мою думку, повинен бути виділений додатковий час із варіативної частини на поглиблене вивчення інформатики. На цю мету повинні працювати і факультативи. Поглиблене вивчення інформатики та оволодіння комп'ютерними професіями здійснюється в комбінаті, але часу на це виділяється дуже мало, тому ми пропонуємо співпрацю з такими загальноосвітніми школами, з наданням методичної підтримки, мета якої підготовка випускників професійно володіючих комп'ютером.

Отже, в сучасних умовах міжшкільні навчально-виробничі комбінати займають відповідну нішу у системі профільної освіти, і їх роль на сьогодні зростає як унікальних спеціалізованих навчальних закладів, вкрай необхідних для втілення завдань, які стоять перед сучасною школою.